

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Remont i konserwacja elewacji kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Lginiu - wieża i piaskowcowe elementy dekoracyjne

ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWALNEGO

Lgiń 60, 67-400 Wschowa,
Kategoria obiektu: X

JEDNOSTKA EWIDENCYJNA, OBRĘB EWIDENCYJNY, NUMER DZIAŁKI

działka nr ewid. 525/1, obręb ewid. 5-Lgiń, jednostka ewid. 081203_5 Wschowa
ID: 081203_5.0005.525/1

NAZWA INWESTORA

Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła
Lgiń 60, 67-400 Wschowa

PROJEKTANT

SPRAWDZAJĄCY

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. PAWEŁ SIERAKOWSKI
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 87/Sz/86

mgr inż. arch. JACEK SIERAKOWSKI
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 28/86/Gw

31 marca 2023 r.

EGZEMPLARZ

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA: STRONA 2-4

PROJEKT CHRONIONY PRAWEM AUTORSKIM NA MOCY USTAWY Z 4.02.1994 O PRAWIE AUTORSKIM I
PRAWACH POKREWNYCH (DZ.U. Nr 80 z 2000 r. poz. 904 z późn. zm.)
AUTOR PROJEKTU UDZIELA NABYWCY LICENCJI DO JEDNORAZOWEJ REALIZACJI
PROJEKTU POD WARUNKIEM ZAPŁĄTY WYNAGRODZENIA ZA PROJEKT
KOPIOWANIE CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI PROJEKTU BEZ ZGODY AUTORA JEST ZABRONIONE

BIURO PROJEKTÓW – PRACOWNIA AUTORSKA „DOM” SP. Z O.O.

66-400 GORZÓW WLKP. UL.WAWRZYNIKA 3 TEL. (0-95) 7204 367 FAX. (0-95) 7359 032

SPIS TREŚCI:

I. CZĘŚĆ OPISOWA.....	5
PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU.....	6
1. Przedmiot zamierzenia budowlanego, a w przypadku zamierzenia budowlanego obejmującego więcej niż jeden obiekt budowlany - zakres całego zamierzenia.....	7
2. Istniejący stan zagospodarowania działki lub terenu, w tym informacja o obiektach budowlanych przeznaczonych do rozbiórki:.....	7
3. Projektowane zagospodarowanie działki lub terenu, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia części rysunkowej projektu zagospodarowania działki lub terenu:.....	7
4. Zestawienie powierzchni zabudowy projektowanych i istniejących obiektów budowlanych, pomniejszonej o powierzchnię części zewnętrznych budynku, powierzchnie dróg, parkingów, placów i chodników, powierzchnię biologicznie czynną i innych części terenu, niezbędnych do sprawdzenia zgodności z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:.....	7
5. Informacje i dane:.....	8
5.1. Ograniczenia lub zakazy w zabudowie i zagospodarowaniu tego terenu wynikające z aktów prawa miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu:.....	8
5.2. Wpis do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków lub informacja o położeniu w obszarze objętym ochroną konserwatorską:.....	8
5.3. Wpływ eksploatacji górniczej na działkę lub teren zamierzenia budowlanego - jeśli zamierzenie budowlane znajduje się w granicach terenu górniczego:.....	8
5.4. Charakter, cechy istniejących i przewidywanych zagrożeń dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników projektowanych obiektów budowlanych i ich otoczenia w zakresie zgodnym z przepisami odrębnymi:.....	8
6. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, w szczególności o drogach pożarowych oraz przeciwpożarowym zaopatrzeniu w wodę, wraz z ich parametrami technicznymi:.....	9
7. Inne niezbędne dane wynikające ze specyfiki, charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego lub robót budowlanych:.....	9
8. Określenie obszaru oddziaływania obiektu:.....	9
8.1. Teren wyznaczony w otoczeniu obiektu:.....	9
8.2. Przepisy w oparciu o które dokonano określenia obszaru oddziaływania obiektu:.....	10
8.3. Określenie zasięgu obszaru oddziaływania:.....	11
INFORMACJA BIOZ.....	12
II. ZAŁĄCZNIKI FORMALNO-PRAWNE.....	22
Oświadczenie z art. 34 ust. 3d pkt 3 Prawa budowlanego.....	23
Decyzja Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.....	24
Zaświadczenie projektanta o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego..	26
Zaświadczenie sprawdzającego o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.....	27
Kopia decyzji o nadaniu projektantowi uprawnień budowlanych.....	28
Kopia decyzji o nadaniu sprawdzającemu uprawnień budowlanych.....	29
PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY.....	30
9. Podstawa opracowania:.....	31
10. Lokalizacja inwestycji:.....	31
11. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego:.....	31
12. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego:.....	31
13. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna obiektu budowlanego, w tym jego wygląd zewnętrzny:.....	31
13.1. Układ przestrzenny:.....	31
13.2. Wygląd zewnętrzny:.....	31
13.3. Elementy konstrukcyjne:.....	34

13.4. Planowane roboty budowlane:	35
13.5. Technologia wykonania robót budowlanych:	35
14. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego:	40
15. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia obiektu budowlanego:	40
16. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych w przypadku zamierzenia budowlanego dotyczącego budynku:	40
17. Liczba lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych - w przypadku zamierzenia budowlanego dotyczącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego:	40
18. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne:	40
19. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie:	40
19.1. Zapotrzebowanie i jakość wody oraz ilość, jakość i sposób odprowadzania ścieków oraz wód opadowych:	40
19.2. Emisja zanieczyszczeń gazowych, zapachów, pyłowych i płynnych, ilość i zasięg rozprzestrzeniania się:	41
19.3. Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów:	41
19.4. Właściwości akustyczne oraz emisja drgań, a także promieniowanie jonizujące, pola elektromagnetyczne i inne zakłócenia, parametry tych czynników i zasięg ich rozprzestrzeniania się:	41
19.5. Wpływ obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne:	41
20. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło:	41
21. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej:	41
22. Informacja o zasadniczych elementach wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem:	41
23. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej:	41
23.1. Grupa wysokości:	41
23.2. Podział obiektu na strefy pożarowe i kategorie zagrożenia:	42
23.3. Klasa odporności pożarowej budynku:	42
23.4. Oddzielenia przeciwpożarowe:	42
23.5. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych:	42
23.6. Drogi ewakuacyjne:	42
23.7. Klasa odporności ogniowej oraz stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych:	42
23.8. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych (elektroenergetycznej, odgromowej, itp.):	42
23.9. Zewnętrzne zabezpieczenia przeciwpożarowe:	42
24. Informacja o zgodzie na odstąpienie, o którym mowa w art. 9 ustawy Prawo budowlane, lub o zgodzie udzielonej w postanowieniu, o którym mowa w art. 6a ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej:	42
III. CZĘŚĆ RYSUNKOWA I FOTOGRAFICZNA	44
DOKUMENTACJA ZDJĘCIOWA	45
Fot. 1 Ubytki cegły w obrębie blendy w wieży:	45
Fot. 2 Wypłukane spoiny, obłuzowane cegły, wtórne uzupełnienia i spoiny w obrębie wieży:	45
Fot. 3 Zbliżenie na pęknięcie w obrębie wieżyczki na wieży:	46
Fot. 4 Zbliżenie na spękania w obrębie kolumn:	46
Fot. 5 Zbliżenie na ubytek w trzonie kolumny:	46

Fot. 6 Rozspojenie struktury do spięcia lub przemurowania.....	46
Fot. 7 Krenelaż w obrębie wieży z silnie zniszczoną spoiną oraz porostem mikroorganizmów i roślinności wyższej.....	46
Fot. 8 Zabrudzenia rzeźby nad portalem. Widoczne zabrudzenia.....	47
Fot. 9 Zabrudzenia kapiteli kolumn portalu Fot. 10 Dolne partie portalu. Stolarka drzwiowa po renowacji.....	47
Fot. 11 i Fot. 12 Kapitele kolumn z widocznymi pozostałościami powłok malarskich w kolorze ceramiki.....	47
Fot. 13 Wieża przed konserwacją. Widoczne zabrudzenia lica ceglanego skumulowane na elementach poziomych.....	48
Fot. 14 Ubytek powstały w wyniku korozji i metalowy pręt w trzonie kolumny prezbiterium.....	48
Fot. 15 Ubytki i wtórna spoina zwieńczenie przypory.....	48

Rys. PZT 01	Plan sytuacyjny
Rys. A 01	Elewacja północna
Rys. A 02	Elewacja południowa
Rys. A 03	Elewacja wschodnia i zachodnia

I. CZĘŚĆ OPISOWA

Dokumentację projektową należy odczytywać w całości. Treść rysunku technicznego wchodzącego w skład Dokumentacji projektowej jest zgodna z jego metryką. Inne obiekty pokazane na tym rysunku mogą być traktowane jedynie informacyjnie. Rysunek należy interpretować w powiązaniu z innymi odpowiadającymi rysunkami Dokumentacji projektowej. Przed przystąpieniem do robót budowlanych Wykonawca zobowiązany jest do weryfikacji stanu istniejącego, a ewentualne zmiany w odniesieniu do projektu powinien bezzwłocznie przekazać do projektanta. Naniesiona lokalizacja obiektów i urządzeń podziemnych jest orientacyjna. Oprócz naniesionej infrastruktury istnieje możliwość wystąpienia niezinwentaryzowanego uzbrojenia terenu. Wszystkie napotkane urządzenia należy traktować jako czynne. W przypadku rozbieżności, wymiary podane na piśmie są ważniejsze od wymiarów określonych na podstawie odczytu z Dokumentacji Projektowej.

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

1. Przedmiot zamierzenia budowlanego, a w przypadku zamierzenia budowlanego obejmującego więcej niż jeden obiekt budowlany - zakres całego zamierzenia

Przedmiotem inwestycji jest remont i konserwacja elewacji kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Lginiu, zlokalizowanego na działce nr ewid. 525/1, jed. ewid. 081203_5 Wschowa

2. Istniejący stan zagospodarowania działki lub terenu, w tym informacja o obiektach budowlanych przeznaczonych do rozbiórki:

Nieruchomość zabudowana jest następującymi budynkami:

- budynkiem kościoła (k) o powierzchni zabudowy ok. 476,00 m²
- jednokondygnacyjnym budynkiem kaplicy przykościelnej (i) o powierzchni zabudowy 47,00 m²
- dwukondygnacyjnym budynkiem parafialnym z dobudowaną jednokondygnacyjną częścią gospodarczą (m/i) o powierzchni zabudowy 223,75 m²
- jednokondygnacyjnym budynkiem gospodarczym (g) o powierzchni zabudowy 261,82 m²
- jednokondygnacyjnym budynkiem gospodarczym (i) o powierzchni zabudowy 298,09 m²
- jednokondygnacyjnym budynkiem gospodarczym (g) o powierzchni zabudowy 23,00 m²
- jednokondygnacyjnym budynkiem gospodarczym (i) o powierzchni zabudowy ok. 9,00 m²

Na części działki zabudowanej budynkiem kościoła zlokalizowane jest również ogrodzenie ceglane, murowane odgradzające budynek kultu religijnego oraz schody wraz z bramą położone od południowo-zachodniej części działki, wykonane w tej samej technologii co obiekt sakralny.

Budynek kościoła wolno stojący, usytuowany na wzniesieniu w osi wschód-zachód.

W obszarze działki przebiegają następujące media: sieć wodociągowa, kanalizacji sanitarnej, sieci: elektroenergetyczna i telekomunikacyjna. W ramach inwestycji nie przewiduje się rozbiórek.

Działka posiada dostęp do drogi publicznej od strony północno-wschodniej.

3. Projektowane zagospodarowanie działki lub terenu, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia części rysunkowej projektu zagospodarowania działki lub terenu:

Projektowane prace remontowe nie zmieniają istniejącego zagospodarowania działki oraz sposobu użytkowania obiektów położonych na nieruchomości.

Elementy zagospodarowania terenu, pozostają bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

4. Zestawienie powierzchni zabudowy projektowanych i istniejących obiektów budowlanych, pomniejszonej o powierzchnię części zewnętrznych budynku, powierzchnie dróg, parkingów, placów i chodników, powierzchnię biologicznie czynną i innych części terenu, niezbędnych do sprawdzenia zgodności z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

Budynek kultu religijnego (kościół): ok. 476,00 m²

Budynek kaplicy przykościelnej: 47,00 m²

Budynek parafialny z częścią gospodarczą: 223,75 m²

Budynek gospodarczy: 261,82 m²

Budynek gospodarczy: 298,09 m²

Budynek gospodarczy: 23,00 m²

Budynek gospodarczy: 9,00 m²

Schody terenowe: ok. 91,00 m²

W ramach projektowanej inwestycji nie planuje się zmian w stosunku do istniejącego zagospodarowania terenu.

Nieruchomość położona jest na terenie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miejskiej we Wschowie nr XLI/488/02 z dnia 28 czerwca 2002 r. w jednostce oznaczonej symbolem „A16UK” (teren zabudowy sakralnej). Obszar położony w strefach A i B ochrony konserwatorskiej, wynikającej z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5. Informacje i dane:

5.1. Ograniczenia lub zakazy w zabudowie i zagospodarowaniu tego terenu wynikające z aktów prawa miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu:

Przeznaczenie pod funkcję sakralną z dopuszczeniem budowy kościoła, zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej oraz użyteczności publicznej do wykonywania funkcji: administracji państwowej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, nauki, służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym i wodnym, poczty i telekomunikacji. Konieczność zachowania istniejącej zieleni oraz dopuszczenie lokalizowania miejsc postojowych dla samochodów.

5.2. Wpis do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków lub informacja o położeniu w obszarze objętym ochroną konserwatorską:

Kościół neogotycki, ogrodzenie ceglane i schody wpisane do rejestru zabytków pod numerem 1414/A z dnia 18 maja 1993 roku oraz jako zespół kościoła parafialnego pod numerem L-776/A z dnia 17 listopada 2013 r.

Ogrodzenie oraz kościół neogotyckie ujęte w gminnej ewidencji zabytków z dnia 4 grudnia 1986 r.

Obszar położony w strefach A (ściślejszej) i B (zwykłej) ochrony konserwatorskiej, wynikającej z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.3. Wpływ eksploatacji górniczej na działkę lub teren zamierzenia budowlanego - jeśli zamierzenie budowlane znajduje się w granicach terenu górniczego:

Teren nie znajduje się w granicach wpływu eksploatacji górniczej.

5.4. Charakter, cechy istniejących i przewidywanych zagrożeń dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników projektowanych obiektów budowlanych i ich otoczenia w zakresie zgodnym z przepisami odrębnymi:

Zamierzenie inwestycyjne projektowane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, z zapewnieniem poszanowania występujących w zasięgu oddziaływania obiektu uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym w zakresie ochrony środowiska oraz higieny i zdrowia ludzi.

W oparciu o katalog przedsięwzięć zawarty w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.) wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.) inwestycja polegająca na remoncie i konserwacji elewacji kościoła parafialnego, położonego **Lgiń 60, 67-400 Wschowa**, na działce **nr ewid. 525/1**, obręb **5 Lgiń**, jedn. ewid. **081203_5 Wschowa**, nie została sklasyfikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcie mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko. Realizacja inwestycji nie wprowadzi tym samym żadnych zagrożeń dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników obiektu podlegającego zamierzeniu.

Obiekt wyposażony jest w instalację elektroenergetyczną oraz teletechniczną, których dostawa realizowana jest za pośrednictwem istniejącej infrastruktury technicznej tj. z sieci elektroenergetycznej, która jednocześnie zasila instalację teletechniczną nadajników telefonii komórkowej oraz internetu. Odprowadzenie ścieków bytowych, wyłącznie z istniejącego budynku parafialnego, nie objętego niniejszym opracowaniem, realizowane jest za pośrednictwem podziemnego, szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe. Budynek kościoła, nie jest ogrzewany. Ciepło dostarczone jest wyłącznie do budynku parafialnego (poza opracowaniem) za pośrednictwem kotła na paliwo stałe. Brak jest instalacji gazowej w granicach nieruchomości objętej inwestycją. Na działce istnieje miejsce przeznaczone na czasowe gromadzenie odpadów stałych. Wywóz odpadów stałych jak i nieczystości ciekłych ze zbiornika, realizowane będą przez wyspecjalizowany zakład.

6. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, w szczególności o drogach pożarowych oraz przeciwpożarowym zaopatrzeniu w wodę, wraz z ich parametrami technicznymi:

Budynek zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, w myśl § 12 ust. 1 rozporządzenia, do budynku w stosunku do tego typu obiektu zachodzi obowiązek doprowadzenia drogi pożarowej o utwardzonej powierzchni, umożliwiającej dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej. Funkcję drogi pożarowej do obiektu sakralnego pełni droga powiatowej nr 1013F (dz. nr ewid. 123/3) oraz droga wewnętrzna (dz. nr ewid. 124), z której zapewniony jest dostęp do dz. nr ewid. 525/1. W odległości ok. 30,6m m od wschodniej elewacji kościoła znajduje się hydrant przeznaczony do zewnętrznego gaszenia pożaru Ø100. Natomiast w pasie drogi powiatowej znajduje się kolejny hydrant Ø110, w odległości 51,80 m.

Zamierzenie inwestycyjne nie obejmuje zakresu, mogącego zmienić obecne parametry techniczno-użytkowe pod kątem wpływu na obowiązujące przepisy przeciwpożarowe zawarte w:

- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 r. nr 109 poz. 719)
- rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2022.1225 t.j.)
- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U.2009.124.1030)
- norma PN-B-02852 Ochrona przeciwpożarowa. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.

7. Inne niezbędne dane wynikające ze specyfiki, charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego lub robót budowlanych:

W stosunku do obiektu budowlanego, wpisanego indywidualnie do rejestru zabytków decyzją z dnia 31 sierpnia 2021 r. znak ZN.5142.33.2021[gWsc-2] Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków zatwierdził program prac konserwatorskich przygotowany przez konserwatora dzieł sztuki mgr Katarzynę Michalak, którego szczegółowy zakres ujęty został w części opisowej projektu architektoniczno-budowlanego.

8. Określenie obszaru oddziaływania obiektu:

Zgodnie z art. 3 ustawy Prawo budowlane przez obszar oddziaływania obiektu należy rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu, w tym zabudowy, tego terenu.

8.1. Teren wyznaczony w otoczeniu obiektu:

Zakres robót budowlanych polegający na remoncie i konserwacji elewacji kościoła parafialnego, położonego **Lgiń 60, 67-400 Wschowa**, na działce **nr ewid. 525/1**, obręb **5 Lgiń**, jedn. ewid. **081203_5 Wschowa**, nie zwiększy obecnego obszaru oddziaływania obiektu, który wykracza poza granice działki, na której jest usytuowany. Otoczenie obiektu budowlanego stanowi obszar obejmujący działki:

- nr ewid. 525/1 – działka budowlana objęta zamierzeniem inwestycyjnym, ze znajdującymi się na jej terenie budynkami mieszkalnym z częścią gospodarczą, zabudowaniami gospodarczymi i sakralnymi
- nr ewid. 524 – niezabudowana działka oznaczona symbolem Ws, wody stojącej, sąsiadująca od strony północnej,
- nr ewid. 522 – niezabudowana działka budowlana (użytek RIV), sąsiadująca od strony północno-wschodniej,
- nr ewid. 124 – działka drogowa (użytek „dr”), niezabudowana, bez jezdni utwardzonej, szutrowa, przylegająca od strony wschodniej granicy,
- nr ewid. 529 – działka budowlana (użytek Br-RVI), zabudowana obiektami kubaturowymi o funkcji produkcyjno-usługowej i gospodarczej dla rolnictwa, sąsiadująca od strony południowo-wschodniej,
- nr ewid. 528 – działka budowlana (użytek Br-RVI), zabudowana obiektami kubaturowymi o funkcji produkcyjno-usługowej i gospodarczej dla rolnictwa, sąsiadująca od strony południowej.

- nr ewid. 527 – działka budowlana (użytek Bz), niezabudowana, sąsiadująca od strony południowo-zachodniej

8.2. Przepisy w oparciu o które dokonano określenia obszaru oddziaływania obiektu:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.) - art. 52 i 59 mające związek z zagospodarowaniem, w tym możliwością dalszej zabudowy terenu. Możliwość wykluczeń lub częściowych wykluczeń lokalizacji nowej zabudowy lub urządzeń budowlanych dla działki nr ewid. 525/1. Z uwagi na brak zabudowy na części sąsiednich działek, nie występują ograniczenia w odniesieniu do możliwości lokalizacji zabudowy lub urządzeń budowlanych na działkach nr ewid. 522, 527.
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.) - art. 5 ust. 1 – istniejący obiekt nie wprowadza ograniczeń dla działek położonych po stronie południowej w zakresie zapewnienia im wskazanych w tym przepisie wymagań ogólnych.
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 2022, poz. 1225 ze zm.):
 - §13 ust. 1, §60 oraz §40 - w odniesieniu do działki nr ewid. 525/1 stan istniejący powoduje częściowe, niewielkie wykluczenie w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych z uwagi na zapewnienie właściwej odległości od obiektu przesłaniającego, oświetlenia i nasłonecznienia. Dla terenów niezabudowanych położonych po stronie północnej w otoczeniu istniejącego obiektu budowlanego (wieża kościoła), jego lokalizacja może wprowadzać ograniczenia w zakresie możliwości zabudowy tych działek,
 - §18, 19 - w odniesieniu do działki nr ewid. 525/1 stan istniejący nie powoduje jakichkolwiek ograniczeń w zakresie ewentualnej lokalizacji miejsc postojowych dla samochodów osobowych. Również dla terenów w otoczeniu obiektu budowlanego nie nastąpi ograniczenie w zabudowie tych działek w analizowanym zakresie,
 - § 23 ust. 1 - w odniesieniu do działki nr ewid. 525/1 stan istniejący nie powoduje żadnych ograniczeń w zakresie lokalizacji miejsc czasowego gromadzenia odpadów stałych,
 - § 40 - w odniesieniu do działki nr 525/1 stan istniejący nie wprowadza ograniczeń w zakresie sytuowania boisk szkolnych, które winny być oddalone co najmniej 10 m od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w budynkach położonych zarówno na działce objętej inwestycją, jak i na działkach sąsiadujących,
 - § 271, § 272 i § 273 - w odniesieniu do działki nr ewid. 525/1 stan istniejący wprowadza określone przepisami ograniczenia w zakresie lokalizacji obiektów budowlanych z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe. Zakres planowanych robót budowlanych nie wprowadza ograniczeń obejmujących warunki bezpieczeństwa pożarowego w odniesieniu do budynków istniejących na działkach nr ewid. 528, 529,
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840) – art. 6 występują ograniczenia dotyczące możliwości sytuowania nowej zabudowy na działce nr ewid. 525/1. Istniejący na działce budynek sakralny, mur kościelny oraz schody terenowe, wpisane są indywidualnie do rejestru zabytków, ujęte w gminnej ewidencji zabytków, a także objęte są ochroną konserwatorską (ścisłą i zwykłą), wynikającą z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Pozostałe budynki zlokalizowane na działce nr 525/1 i działkach sąsiednich, nie są wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, lecz podlegają ochronie wynikającej z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2022 poz. 2625 ze zm. - art. 389 pkt 6-10 oraz art. 390 ust. 1 pkt 1, nie przewiduje się lokalizacji nowych, ani przebudowy istniejących urządzeń wodnych, mogących mieć wpływ na ograniczenia w zagospodarowaniu działki nr ewid. 525/1 oraz działek w otoczeniu obiektu.
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1693 ze zm.) - art. 29 ust. 1, art. 39 ust. 1 nie przewiduje się lokalizacji nowego zjazdu o parametrach zjazdu indywidualnego i nie przewiduje się przebudowy istniejących zjazdów indywidualnych na teren nieruchomości. Zakres robót budowlanych nie spowoduje jakichkolwiek ograniczeń w zagospodarowaniu działki nr 525/1 i działek sąsiednich.
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 640) - § 7,8 i 10 przez obszar objęty inwestycją nie przebiegają sieci gazowe wprowadzające ograniczenia w zabudowie tego terenu.

8.3. Określenie zasięgu obszaru oddziaływania:

Na podstawie analizy uwarunkowań formalno-prawnych oraz wynikających z prawa materialnego stwierdza się, że obszar oddziaływania obiektu budowlanego objętego remontem i konserwacją elewacji, wykracza poza granice działki nr ewid. 525/1, jednak jego zasięg w wyniku planowanych prac nie ulegnie zwiększeniu.

Opracował:

mgr inż. arch. Paweł Sierakowski

upr. budowlane nr upr. nr 87/Sz/86 do proj.
w spec. architektonicznej w zakresie pełnym

INFORMACJA BIOZ

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Remont i konserwacja elewacji kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Lginiu - wieża i piaskowcowe elementy dekoracyjne

ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWALNEGO

Lgiń 60, 67-400 Wschowa,
Kategoria obiektu: **X**

JEDNOSTKA EWIDENCYJNA, OBRĘB EWIDENCYJNY, NUMER DZIAŁKI

działka nr ewid. 525/1, obręb ewid. 5-Lgiń, jednostka ewid. 081203_5 Wschowa
ID: 081203_5.0005.525/1

NAZWA INWESTORA

Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła
Lgiń 60, 67-400 Wschowa

OPRACOWAŁ

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. **PAWEŁ SIERAKOWSKI**
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 87/Sz/86
ul. Wawrzyniaka 3, 66-400 Gorzów Wlkp.

31 marca 2023 r.

PROJEKT CHRONIONY PRAWEM AUTORSKIM NA MOCY USTAWY Z 4.02.1994 O PRAWIE AUTORSKIM I
PRAWACH POKREWNYCH (DZ.U. Nr 80 z 2000 r. poz. 904 z późn. zm.)
AUTOR PROJEKTU UDZIELA NABYWCY LICENCJI DO JEDNORAZOWEJ REALIZACJI
PROJEKTU POD WARUNKIEM ZAPŁATY WYNAGRODZENIA ZA PROJEKT
KOPIOWANIE CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI PROJEKTU BEZ ZGODY AUTORA JEST ZABRONIONE

BIURO PROJEKTÓW – PRACOWNIA AUTORSKA „DOM” SP. Z O.O.

66-400 GORZÓW WLKP. UL.WAWRZYNIAKA 3 TEL. (0-95) 7204 367 FAX. (0-95) 7359 032

INFORMACJA BIOZ

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów.

1.1. Kolejność wykonywanych robót

I. Zagospodarowanie placu budowy

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- c) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- d) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- e) zapewnienia łączności telefonicznej,
- f) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miejscach postoju pojazdów budowy i na całym zapleczu budowy, w miejscach składowania wyrobów i w miejscach, gdzie wykonywane będą wykopy pod fundamenty w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi.

Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych.

Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych.

Drogi i ciągi pieszce na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.

Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony, balustradą.

Balustradę wykonać z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem.

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, a także chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0 m od odbiorników energii.

Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- a) przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- b) przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- c) przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu. W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy.

Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń.

II. Zapewnienie warunków pracy

Należy zapewnić dostateczną ilość wody zdatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych. Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- a) 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,
- b) 90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,
- c) 30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.

Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym pracę:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C lub powyżej 25°C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje.

Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno – sanitarne i socjalne – szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy.

Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej.

W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża.

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

- a) jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek,
- b) pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno – sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m.

W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy. Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza. Nie może ona powodować przeciągów, wyzębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

III. Zapewnienie warunków składowania, magazynowania i ochrony materiałów budowlanych

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw. Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- a) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,
- b) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione.

Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Nie należy magazynować materiałów budowlanych na drogach ewakuacyjnych.

Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych. W czasie powstania pożaru lub awarii ewakuację prowadzić zgodnie z ustalonymi drogami ewakuacyjnymi z budynku i placu.

IV. Roboty ziemne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygrozdzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej tyłką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej).
- zagrożenie skutkami niezamierzonego zniszczenia instalacji podziemnych wskutek niewłaściwego prowadzenia robót budowlanych n.p. porażenia prądem, pożaru wskutek naruszenia instalacji gazowej

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,
- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. **W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.**

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego. Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu.

Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska.

Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią łył skłonne do pęcznienia,

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu.

Zasadniczo wszystkie wykopy należy wykonywać ze ścianami pionowymi umocnionymi, w szczególności wykopy w miejscach przylegających do ciągów komunikacji pieszej i samochodowej.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy, w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu. W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione.

V. Roboty budowlano-montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- a) przygnięcie pracownika elementem prefabrykowanym podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu dźwigu samochodowego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0m),

Prowadzenie montażu elementów prefabrykowanych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia dźwigu a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenie osób w czasie pracy dźwigu pomiędzy obiektami budowlanymi, a podwoziem dźwigu
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy dźwigiem, a obiektem budowlanym

Roboty montażowe prefabrykowanych elementów mogą być wykonywane na podstawie planu „BIOZ” przez pracowników zapoznanych z rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania.

W czasie montażu należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

- b) upadek pracownika do wykopu głębokości max. 1,5 m

Wszystkie krawędzie wykopów powinny być zabezpieczone balustradami o wysokości min. 1,1 m, wszystkie krawędzie wykopów powinny posiadać ściany pionowe umocnione.

- c) upadek pracownika lub przedmiotu z rusztowania z wysokości max. ok. 28,22 m

- d) upadek pracownika lub przedmiotu z dachu z wysokości max. ok. 28,22 m

Wszystkie rusztowania powinny zostać wykonane przez pracowników posiadających odpowiednie uprawnienia i odebrane przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia, co powinno być potwierdzone protokołem odbioru rusztowania umieszczonym w widocznym miejscu na rusztowaniu.

Wszystkie miejsca na rusztowaniu stwarzające zagrożenie upadku powinny być odpowiednio zabezpieczone balustradami.

Rusztowania powinny być wyposażone w daszek ochronny o wysięgu min. 150cm chroniący przed upadkiem przedmiotów z rusztowania. Rusztowania powinny być zabezpieczone siatkami zabezpieczającymi przed upadkiem przedmiotów, zakazane jest składowanie na rusztowaniu materiałów budowlanych i sprzętu, zakazane jest składowanie na rusztowaniu gruzu czy odpadków budowlanych.

Stanowiska pracy na rusztowaniu powinny być utrzymywane w należyтым porządku i natychmiast sprzątane po zakończeniu pracy.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień osób.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- wszystkie krawędzie wykopów fundamentowych
- wszystkie pomosty robocze rusztowań

Przy wszelkich pracach pracownicy powinni używać wymaganych przepisami środków ochrony indywidualnej.

Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, żelbetowych lub murowanych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

W czasie cięcia elementów metalowych i spawania pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej takich jak:

- gogle i przyłbice ochronne
- hełmy ochronne
- rękawice wzmocnione skórą
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

VI. Roboty wykończeniowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- a) przygnięcie pracownika elementem prefabrykowanym podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu dźwigu samochodowego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia,

tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0m).

Prowadzenie montażu elementów prefabrykowanych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia dźwigu a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenie osób w czasie pracy dźwigu pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem dźwigu
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy dźwigiem a obiektem budowlanym

Roboty montażowe prefabrykowanych elementów mogą być wykonywane na podstawie planu „BIOZ” przez pracowników zapoznanych z rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania.

W czasie montażu należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

b) upadek pracownika lub przedmiotu z rusztowania z wysokości max. ok. 28,22 m

c) upadek pracownika lub przedmiotu z dachu z wysokości max. ok. 28,22 m

Wszystkie rusztowania powinny zostać wykonane przez pracowników posiadających odpowiednie uprawnienia i odebrane przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia, co powinno być potwierdzone protokołem odbioru rusztowania umieszczonym w widocznym miejscu na rusztowaniu.

Wszystkie miejsca na rusztowaniu stwarzające zagrożenie upadku powinny być odpowiednio zabezpieczone balustradami.

Rusztowania powinny być wyposażone w daszek ochronny o wysięgu min. 1,5 m chroniący przed upadkiem przedmiotów z rusztowania. Rusztowania powinny być zabezpieczone siatkami zabezpieczającymi przed upadkiem przedmiotów, zakazane jest składowanie na rusztowaniu materiałów budowlanych i sprzętu, zakazane jest składowanie na rusztowaniu gruzu czy odpadków budowlanych.

Stanowiska pracy na rusztowaniu powinny być utrzymywane w należyтым porządku i natychmiast sprzątane po zakończeniu pracy.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień osób.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- wszystkie pomosty robocze rusztowań

Przy wszelkich pracach pracownicy powinni używać wymaganych przepisami środków ochrony indywidualnej.

Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, żelbetowych lub murowanych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

W czasie cięcia elementów metalowych i spawania pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej takich jak:

- gogle i przyłbice ochronne
- hełmy ochronne
- rękawice wzmocnione skórą
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

VII. Maszyny i pojazdy użytkowane na placu budowy

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej),

- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.

Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczną – ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.

Operatorzy lub maszyniści dźwigów samochodowych, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

1.2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Na terenie działki znajdują się zabudowania gospodarcze, stodoła oraz budynek parafialny-mieszkalny. Przy kościele rosną starodrzewia. Działka otoczona jest zabytkowym ogrodzeniem ceglany, ażurowym.

1.3. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Na terenie działki znajdują się zabudowania gospodarcze, stodoła oraz budynek parafialny-mieszkalny. Przy kościele rosną starodrzewia. Działka otoczona jest zabytkowym ogrodzeniem ceglany, ażurowym.

1.4. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Planowana inwestycja będzie realizowana w terenie zagospodarowanym.

Podczas wykonywania robót budowlanych szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie odpowiedniej organizacji prac, zabezpieczeń, czasowych organizacji ruchu w trakcie budowy.

1.5. Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Roboty budowlane, których charakter, organizacja lub miejsce wykonywania stwarzają szczególnie wysokie ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

- transport i wyładunek materiałów budowlanych
- zagrożenia związane z transportem wewnętrznym materiałów z miejsca składowania do miejsca montażu
- upadki osób z wysokości
- upadki elementów z wysokości (upuszczenie materiałów i narzędzi z wysokości)
- zetknięcie z ostrymi i wystającymi częściami maszyn, narzędzi i materiałów
- prace w wymuszonej pozycji
- wykonywanie robót z użyciem elektronarzędzi

1.6. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do wykonywania robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowozatrudnieni pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub Życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów dźwigów samochodowych, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW. Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

1.7. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

I. Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

1. Niewłaściwa ogólna organizacja pracy
 - a) nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
 - b) niewłaściwe polecenia przełożonych,
 - c) brak nadzoru,
 - d) brak instrukcji posługiwania się czynnikami materialnym,
 - e) tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
 - f) brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
 - g) dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
2. Niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
 - a) niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
 - b) nieodpowiednie przejścia i dojścia,
 - c) brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

II. Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

1. Niewłaściwy stan czynnika materialnego:
 - a) wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
 - b) niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
 - c) brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
 - d) brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
 - e) brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
 - f) niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;
2. Niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
 - a) zastosowanie materiałów zastępczych,
 - b) niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
3. Wady materiałowe czynnika materialnego:
 - a) ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
4. Niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
 - a) nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,

- b) niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
- c) niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji niepowodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu). Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

III. Plan BIOZ.

Informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia, a także sposoby zapobiegania tym zagrożeniom opracowuje kierownik budowy w Planie BIOZ.

Należy w nim zwrócić szczególną uwagę na:

- ustalenia sprawnej struktury bezpośredniego nadzoru nad pracami niebezpiecznymi,
- prawidłową organizację budowy z zapewnieniem bezpiecznej i sprawnej komunikacji (w tym poprzez urządzenia łączności) umożliwiającej szybkie powiadomienie odpowiednich służb oraz sprawną ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń,
- prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie terenu budowy, oświetlenia terenu, wydzielania i oznakowania stref zagrożenia itp.
- rozmieszczenie sprzętu ratunkowego.

IV. Organizacja pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

- na każdym placu budowy muszą być osoby przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków;
- na placu budowy należy urządzić w miejscu oznaczonym punkt pierwszej pomocy przedlekarskiej wyposażony w apteczkę;
- do obsługi w/w punktu wyznaczyć przeszkolonych pracowników;
- jeżeli roboty są wykonywane w odległości większej niż 500 m od punktu pierwszej pomocy, w miejscu pracy powinna znajdować się apteczka przenośna;
- w przypadkach niecierpiących zwłoki - o ile stan poszkodowanego na to pozwala zapewnić szybki przewóz chorego do szpitala lub pogotowia (kierownictwo budowy dostarcza dostępne środki lokomocji);
- na budowie wywiesić w widocznych miejscach wykazy zawierające adresy i numery telefoniczne: najbliższego punktu lekarskiego i pogotowia ratunkowego, najbliższej straży pożarnej, komisariatu policji;
- powyższe dane powinien znać każdy pracownik nadzoru technicznego.

V. Odzież robocza, ochronna i sprzęt ochrony osobistej.

- wszyscy pracownicy zatrudnieni na placu budowy wykonują pracę w wydanej im odzieży roboczej, kamizelkach odblaskowych i kaskach ochronnych z wykorzystaniem środków ochrony indywidualnej;
- pracownicy zatrudnieni przy pracach w warunkach szkodliwych lub uciążliwych wyposażeni są dodatkowo w sprzęt ochrony osobistej tj. ochraniacze słuchu, rękawice antywibracyjne.
- składowiska materiałów.
- Na placu budowy wyznaczyć miejsca do składowania materiałów zgodnie z projektem organizacji budowy;
- teren składowiska utwardzić i odwodnić;
- Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunęcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń;
- substancje i preparaty niebezpieczne należy przechowywać i użytkować zgodnie z instrukcjami producenta;
- przechowywanie i składowanie materiałów na budowie winno się odbywać w taki sposób, aby zapewnić pełne bezpieczeństwo pracownikom, którzy ich będą używać.

VI. Ochrona przeciwpożarowa na placu budowy.

Należy postępować zgodnie z:

- instrukcją na wypadek miejscowego zagrożenia, awarii, pożaru mającego wpływ na środowisko naturalne,
- instrukcją przeciwpożarową dla zaplecza budowy.

Drogi ewakuacyjne muszą odpowiadać wymaganiom przepisów techniczno-budowlanych oraz przepisów przeciwpożarowych. Drogi i wyjścia ewakuacyjne, wymagające oświetlenia, zaopatrzyć, w przypadku awarii oświetlenia ogólnego (podstawowego), w oświetlenie awaryjne zapewniające dostateczne natężenie oświetlenia.

Teren budowy wyposażać w niezbędny sprzęt do gaszenia pożaru oraz, w zależności od potrzeb, w system sygnalizacji pożarowej, dostosowany do charakteru budowy, rozmiarów i sposobu wykorzystania pomieszczeń, wyposażenia budowy, fizycznych i chemicznych właściwości substancji znajdujących się na terenie budowy, w ilości wynikającej z liczby zagrożonych osób.

W przypadku stwierdzenia podczas wykonywania robót budowlanych istotnych rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a dokumentacją projektową, należy o tym fakcie poinformować projektanta.

Na kierowniku budowy ciąży obowiązek przygotowania planu BIOZ.

1.8. Podstawa prawna

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.)
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 272 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 120 poz. 1126)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. nr 180 poz. 1860 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz. U. z 1996 r. nr 62 poz. 287)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2007 r. nr 247 poz. 1835 ze zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. z 1996 r. nr 60 poz. 279)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 583)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1468)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47 poz. 401).

opracował: mgr inż arch. Paweł Sierakowski

II. ZAŁĄCZNIKI FORMALNO-PRAWNE

OŚWIADCZENIE

wymagane art. 34 ust. 3d pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane

Oświadczam, że wykonany dla **Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła** Lgiń 60, 67-400 Wschowa projekt dotyczący remontu i konserwacji elewacji kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Lginiu w zakresie wieży i piaskowcowych elementów dekoracyjnych, zlokalizowanego w miejscowości **Lgiń 60, 67-400 Wschowa**, na działce **nr ewid. 525/1**, obręb 5 Lgiń, jedn. ewid. 081203_5 Wschowa, sporządzony został zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

PROJEKTANT

SPRAWDZAJĄCY

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. PAWEŁ SIERAKOWSKI
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 87/Sz/86

mgr inż. arch. JACEK SIERAKOWSKI
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 28/86/Gw

31 marca 2023 r.

BIURO PROJEKTÓW – PRACOWNIA AUTORSKA „DOM” SP. Z O.O.

66-400 GORZÓW WLKP. UL. WAWRZYNIKA 3 TEL. (0-95) 7204 367 FAX. (0-95) 7359 032

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Remont i konserwacja elewacji kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Lginiu - wieża i piaskowcowe elementy dekoracyjne

ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWALNEGO

Lgiń 60, 67-400 Wschowa,

JEDNOSTKA EWIDENCYJNA, OBRĘB EWIDENCYJNY, NUMER DZIAŁKI

Kategoria obiektu: **X**

działka nr ewid. 525/1, obręb ewid. 5-Lgiń, jednostka ewid. 081203_5 Wschowa

ID: 081203_5.0005.525/1

NAZWA INWESTORA

Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Bartłomieja Apostoła

Lgiń 60, 67-400 Wschowa

PROJEKTANT

SPRAWDZAJĄCY

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. **PAWEŁ SIERAKOWSKI**
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 87/Sz/86

mgr inż. arch. **JACEK SIERAKOWSKI**
upr. do projektowania w zakresie pełnym
w specjalności architektonicznej
nr 28/86/Gw

31 marca 2023 r.

EGZEMPLARZ

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA: STRONA 2-4

PROJEKT CHRONIONY PRAWEM AUTORSKIM NA MOCY USTAWY Z 4.02.1994 O PRAWIE AUTORSKIM I
PRAWACH POKREWNYCH (DZ.U. Nr 80 z 2000 r. poz. 904 z późn. zm.)
AUTOR PROJEKTU UDZIELA NABYWCY LICENCJI DO JEDNORAZOWEJ REALIZACJI
PROJEKTU POD WARUNKIEM ZAPŁATY WYNAGRODZENIA ZA PROJEKT
KOPIOWANIE CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI PROJEKTU BEZ ZGODY AUTORA JEST ZABRONIONE

BIURO PROJEKTÓW – PRACOWNIA AUTORSKA „DOM” SP. Z O.O.

66-400 GORZÓW WLKP. UL.WAWRZYNIAKA 3 TEL. (0-95) 7204 367 FAX. (0-95) 7359 032

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

9. Podstawa opracowania:

- Umowa z Zamawiającym,
- Materiały i informacje uzyskane od Zamawiającego,
- Założenia i wytyczne Zamawiającego,
- Wizja lokalna wykonana przez autora projektu i dokumentacja fotograficzna dostarczona przez Zamawiającego.
- Oględziny i badania "in situ" wykonane we wrześniu 2019 r. i marcu 2020 r.
- Inwentaryzacja budowlana elewacji
- Uzgodnienie koncepcji z Zamawiającym
- Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 31 sierpnia 2021 r. znak ZN.5142.33.2021 [gWsc-2]
- Program prac konserwatorskich i restauratorskich opracowany przez konserwatora dzieł sztuki mgr Katarzynę Michalak dotyczących m.in. elewacji kościoła p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Lginiu
- Obowiązujące normy i przepisy.

10. Lokalizacja inwestycji:

Obiekt objęty inwestycją zlokalizowany jest na dz. nr ewid. 525/1, obręb ewid. 5-Lgiń, jednostka ewid. 081203_5 Wschowa. Działka stanowi własność Inwestora.

11. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego:

W oparciu o wykaz obiektów zamieszczonych w załączniku do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, obiekt zakwalifikowany jest do kategorii X i stanowi budynek kultu religijnego.

12. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego:

Zamierzony sposób użytkowania pozostaje bez zmian – obiekt stanowi budynek użyteczności publicznej w myśl definicji zawartej w §3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Użytkowany jest jako miejsce kultu religijnego.

13. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna obiektu budowlanego, w tym jego wygląd zewnętrzny:

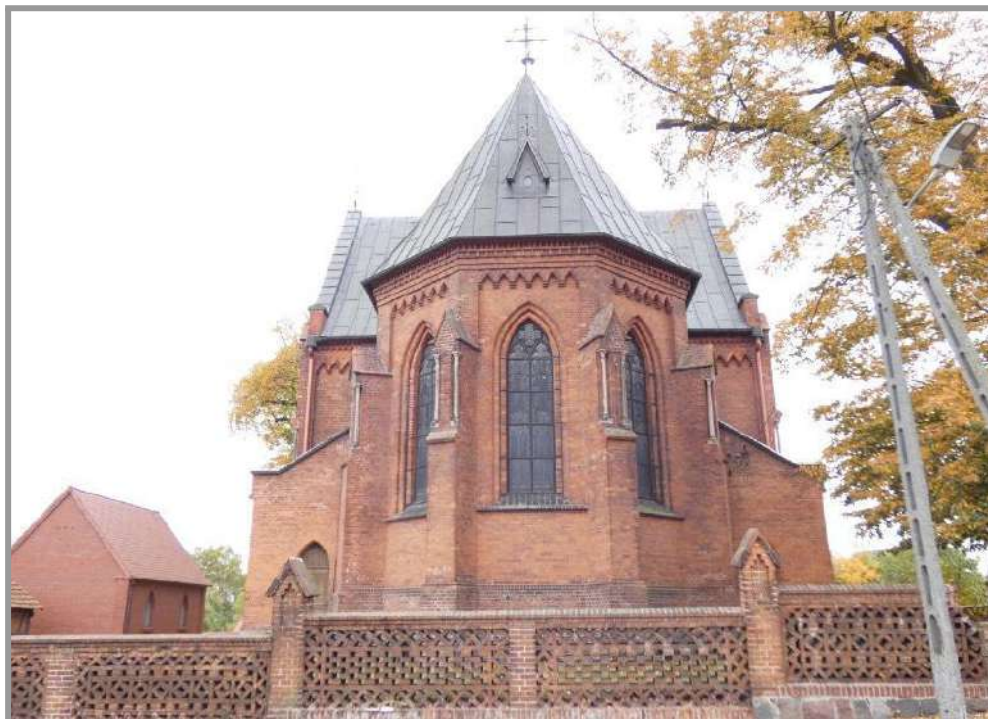
13.1. Układ przestrzenny:

Kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja w Lginiu usytuowany jest na wzniesieniu w centrum wsi, otoczony ceglany ogrodzeniem, do którego główne dojście zapewniają kamienne schody urządzone w południowo-zachodniej części działki od strony wieży. Budynek wolnostojący, wykonany w technologiach tradycyjnych. Kościół orientowany, jednonawowy, z transeptem, z węższym od korpusu pięciobocznym prezbiterium. Od zachodu wieża z kruchtą na planie kwadratu. Po bokach prezbiterium zlokalizowane są zakrystie. Świątynia wymurowana jest z czerwonej cegły na kamiennym cokole. Pierwotnie kryta była łupkiem, obecnie blachą: korpus blachą miedzianą, wieża i sygnaturka blachą cynkową. Kolumny portalu oraz dekoracja figuralna powyżej portalu wykonane są z piaskowca. Tympanon portalu z wyłączeniem figur - drewniany. Schody prowadzące do wnętrza wykonane z granitu. Kolumny dekorujące elewację najprawdopodobniej ze sztucznego lub naturalnego kamienia. Drzwi są drewniane, okna witrażowe. Bryła kościoła jest rozczłonkowana. Korpus jest jednokondygnacyjny, a wieża trójkondygnacyjna. Wieża posiada ośmioboczny hełm z iglicą. Korpus kryty dachem dwuspadowym. Na przecięciu dachu nawy i transeptu sygnaturka z iglicą. Prezbiterium pięcioboczne, oszkarpowane, przekryte dachem trójkątowym. Zakrystie niższe przekryte dachami pulpitowymi.

13.2. Wygląd zewnętrzny:

ELEWACJA WSCHODNIA.

Elewację tą stanowi pięcioboczne prezbiterium. Jest ono oszkarpowane dwuuskokowymi przyporami z podwójnymi kolumnami. Po bokach znajdują się niższe, sięgające do połowy wysokości

prezbiterium. Prezbiterium przeprute wysokimi, ostrołukowymi oknami witrażowymi. Do zakrystii prowadzą drewniane drzwi z neogotycką dekoracją snycerską.

Prezbiterium wznosi się na ceglany cokole, a zwieńczone jest uskokowym gzymsem z dekoracją ząbkową, metopami i arkadkami.

ELEWACJE PÓŁNOCNA I POŁUDNIOWA

Elewacje są tożsame. Jednokondygnacyjne w części korpusu, a dwukondygnacyjne w obrębie transeptu. Od wschodu przylega prezbiterium i zakrystia, a od zachodu wieża. Elewacje wznoszą się

Fot. Elewacja północna

na kamiennym cokole. Przeprute są wysokimi, ostrołukowymi oknami witrażowymi pomiędzy którymi znajdują się dwuuskokowe pilastry.

Elewację wieńczy uskokowy gzyms z fryzami ząbkowym i arkadkowym. Elewacja transeptu dodatkowo dekorowana kolumnami. W drugiej kondygnacji stanowiącej szczyt ostrołukowe blendy

w układzie piramidalnym. W obrębie środkowej blendy okno a dolne partie blendy dźwigane kolumnami. Elewację zakrystii ze zdwojonym ostrołukowym oknem, zwieńczone fryzem arkadkowym.

Fot. Elewacja południowa

ELEWACJA ZACHODNIA

Elewacja zachodnia wieży jest trójkondygnacyjna, wznosi się na kamiennym cokole i zwieńczona jest ośmiobocznym hełmem z iglicą. W pierwszej kondygnacji portal kolumnowy z tympanonem maswerkowym. W maswerkowych arkadach figury świętych. Nad portalem potrójna ostrołukowa blenda. Łuki blend wsparte na kolumnach. W polach blend po bokach rzeźby klęczących aniołów, a po środku rzeźba Chrystusa. Pierwszą kondygnację wieńczy ząbkowy gzyms z fryzem arkadkowym.

Druga kondygnacja z trzema ostrołukowymi blendami. W środkowej okno oraz powyżej zegar. Trzecia kondygnacja mieści dzwon, jest ośmioboczna z ostrołukowymi silnie rozglifionymi otworami. Na narożach wieżyczki z kolumnami zwieńczone krenelażami oraz sterczyną. Od północy do wieży

przylega klatka schodowa z krenelażem. Pozostałe elewacje wieży tożsame na wysokości drugiej i trzeciej kondygnacji. Pierwsza kondygnacja z dwoma pionowo ustawionymi oknami ostrołukowymi z witrażami.

13.3. Elementy konstrukcyjne:

13.3.1 Ekspertyza techniczna istniejącego budynku w zakresie elewacji kościoła

Ekspertyzę przeprowadzono na podstawie wizji lokalnej, własnych pomiarów i dokumentacji fotograficznej dostarczonej przez Zamawiającego

Obiekt jest posadowiony bezpośrednio na ławach fundamentowych, częściowo podpiwniczony pod prezbiterium.

Budynek zbudowany z cegły licowanej, formowanej maszynowo, na kamiennym cokole, na zewnątrz nie tynkowany.

Ściany z cegły licowej:

- mocno zabrudzone lico murów
- w części wieży występują spękania ścian, gzymsów, popękany i pokruszony detal;
- fragmenty ścian uzupełnione niewłaściwie dobraną cegłą oraz zaprawą;
- w partiach ścian znaczne ilości dziur w ceglach;
- we fragmentach ubytki spoin i cegieł;
- na wysokości ośmiobocznego hełmu widoczne ubytki w cegle, spowodowane demontażem dzwonu przez Niemców w czasie II wojny światowej
- detale hełmu konserwowane niewłaściwie z użyciem zaprawy cementowej lub betonowej
- ubytki na wieży spowodowane przez ukorzenione na powierzchniach poziomych sporadyczne rośliny
- detale w postaci piaskowych kolumn, posiadają miejscowe ubytki przesunięcia kapiteli i baz względem trzonów.

Cokół kamienny:

- mocno zabrudzony.

Brak widocznych spękań nad otworami okiennymi i drzwiowymi.

13.3.2 Ekspertyza techniczna istniejącego budynku w zakresie dachu kościoła

Dach dwuspadowy, pierwotnie kryty łupkiem, obecnie blachą: korpus - blachą miedzianą z arkuszy łączonych na rąbek stojący, wieża i sygnaturka - blachą cynkową.

Bryła prosta, masywna, z wysoką wieżą zwieńczoną strzelistą iglicą w kształcie ośmiobocznego prawidłowego ostrosłupa, zwieńczonego krzyżem.

Na skrzyżowaniu dachu nawy i transeptu sygnaturka z iglicą. Prezbiterium pięcioboczne, oszkarpowane, przekryte dachem trójpołaciowym. Zakrystie niższe przykryte dachami pulpitowymi.

Na poddasze wchodzi się z wieży kościoła, na którą prowadzi okrągła klatka schodowa, a dalej drewnianymi schodami wewnątrz wieży, częściowo uszkodzonymi przez szkodniki drewna. Poniżej maswerku wysokiego okna wieży, wejście na pomost wykonany nad kalenicą sufitu drewnianego kościoła. W oknach wieży drewniane żaluzje wymagające naprawy lub wymiany elementów drewnianych.

Więźba dachowa ciesielska, elementy łączone na czopy. W więźbie płatwiowo-kleszczowej zastosowano dodatkowo krzyż św. Andrzeja, usztywniający kalenicę i podpierający płatwie pośrednie. Druga płatew pośrednia jest oparta na słupach prostych. Na płatwiach opierają się krokwie, które odeskowano. Na powierzchni wszystkich elementów drewnianych brak widocznych zacieków oraz żerowania owadów. Pokrycie dachowe w dobrym stanie technicznym.

Na elementach konstrukcji drewnianej niewielkie pęknięcia, brak widocznych ugięć i przemieszczeń węzłów. Zużycie konstrukcji oszacowane na ok. 30–35%.

13.3.3 Makroskopowa identyfikacja owadów i grzybów

W budynku kościoła nie stwierdzono porażeń biologicznych spowodowanych przez grzyby i pleśnie. Pojedyncze ślady wywołane przez owady techniczne szkodniki drewna nie stanowią zagrożenia dla więźby.

Stan techniczny budynku pozwala na przeprowadzenie prac remontowych elewacji budynku, które wymagane są w szczególności w kontekście luźnych i odspojonych cegieł oraz zwietrzałej i wymytej zaprawy spoinowej.

13.4. Planowane roboty budowlane:

- roboty przygotowawcze placu budowy
- wykonanie prac zabezpieczających na czas remontu tj. budowa balustrad, umieszczenie napisów ostrzegawczych itp.
- wykonanie dokumentacji fotograficznej przed przystąpieniem do prac
- rozpoczęcie prac przy elewacji ceglanej kościoła zgodnie z programem prac konserwatorskich opracowanym przez mgr Katarzynę Michalak oraz dokumentacją techniczną,
- prace przy kamiennym cokole,
- renowacja detalu architektonicznego
- usunięcie zabezpieczeń,
- uporządkowanie placu budowy

Z uwagi na specyfikę budynku, jego strukturę podczas prac budowlanych po odkryciu elementów niewidocznych mogą wystąpić dodatkowe roboty budowlane nieprzewidziane projektem. W każdym przypadku należy wstrzymać prace w tym zakresie i zgłosić to bezzwłocznie projektantowi a następnie uzgodnić dalszy tok postępowania.

Ponadto każdy wykonawca zobowiązany jest zgłaszać swoje uwagi i wątpliwości projektantowi lub Inwestorowi przed rozpoczęciem wykonywania planowanego zakresu prac.

Uwaga! W trakcie robót odkrywkowych, konieczne wykonanie analizy konstrukcyjnej w celu weryfikacji przyjętych rozwiązań projektowych.

Roboty budowlane i montażowe, jak i ich odbiór wykonać zgodnie z "Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano-Montażowych" MGPIB wydanych przez ITB

W trakcie ich wykonywania zapewnić nadzór osób do tego uprawnionych.

Wszystkie materiały budowlane użyte w robotach budowlano-wykończeniowych winny posiadać atesty.

13.5. Technologia wykonania robót budowlanych:

Przyjęta na podstawie programu prac konserwatorskich i restauratorskich opracowanych przez mgr Katarzynę Michalak, zatwierdzonych decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 31 sierpnia 2021 r. znak ZN.5142.33.2021 [gWsc-2]

13.5.1. Program prac konserwatorskich

- wykonanie dokumentacji fotograficznej i opisowej stanu zachowania obiektu przed konserwacją,
- pobranie próbek do ewentualnych badań fizykochemicznych zapraw i cegieł. Wykonanie rysunkowej i fotograficznej dokumentacji miejsc pobrania próbek,
- w zależności od konieczności, wykonanie badań technologicznych materiałów budowlanych: spoin i cegieł określające ich skład ilościowy i jakościowy, nasiąkliwość i porowatość otwartą oraz wytrzymałość mechaniczną tak by właściwie dobrać materiały do uzupełnień, naprawy.
- lokalizacja ewentualnych pęknięć i pustych przestrzeni w strukturze muru,
- podczas prac na elewacji należy dokonać przeglądu dachu i systemu odprowadzania z niego wody i w razie konieczności naprawić.

13.5.2. Roboty konserwatorskie ściany z cegły licowej:

Materiały stosowane do prac renowacyjnych muszą być akceptowane przez właściwego miejscowo i rzeczowo konserwatora zabytków – niniejszy opis uwzględnia zastosowanie materiałów STO-ISPO TUBAG – trass, REMMERS. Są to materiały akceptowane przez

Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. **Uwaga:** dopuszczalne jest zastosowanie materiałów dowolnej firmy pod warunkiem, iż posiadają porównywalne parametry i będą zaakceptowane przez właściwy organ konserwatorski.

1) Oczyszczenie, wzmocnienie ścian murowanych z cegły:

- odsłonić podziemną część ścian (odkopać);
- usunąć stare, zwiertzałe wypełnienia fug (spoin);
- usunąć wyrastającą z spoin i pęknięć zieleń, mech i porosty;
- oczyścić ściany;
- usunąć betonowe lub cementowe oraz odbiegające od oryginału uzupełnienia ścian;
- wprowadzić nowe cegły formatem i kolorystyką nie odbiegające od pierwotnego;
- wypełnić pęknięcia i spoiny, oraz „zszyć” pęknięte fragmenty ścian;
- wykonać zabiegi wzmacniające cegły z uzupełnieniem masami drobnymi ubytków;
- hydrofobizować fragmenty ścian narażone na wzmożone działanie wód opadowych;

Program technologiczny do prac renowacyjnych przy ceglanych murach w systemie STO-TUBAG – czyszczenie metodą suchą, mechaniczną, ścierną - gumkowanie.

Technologie zapraw renowacyjnych (spoiny, zaprawy murarskie, kity) oparto przede wszystkim na bazie wapna z dodatkiem trassu, w różnych modyfikacjach zależnie od miejsca i wymaganych parametrów zapraw.

Trass - tuf wulkaniczny, poprawia słabe własności mechaniczne i odpornościowe wapna; ponadto wiążąc wolne wapno istotnie zmniejsza ryzyko powstawania białych wykwitów wapiennych. Zaprawy wapienno-trasowe wiążą nie tylko pod wpływem dwutlenku węgla, ale również wody. Obok odpowiedniego spoiwa bardzo istotne jest dobranie prawidłowych parametrów mechanicznych zapraw. Zgodnie ze wszystkimi wytycznymi technologicznymi i konserwatorskimi – np. zaprawy fugowe, czy do uzupełnień ubytków cegieł, muszą być słabsze od konserwowanego fragmentu. Przyjmuje się tu najczęściej jako optymalne dla fug wytrzymałość ok. 5-7MPa, dla kitów 5-9 MPa.

2) Ściany ceglane, wieża, ceglane elementy dekoracyjne:

a) Oczyszczenie powierzchni z nawarstwień powierzchniowych:

- zastosować metodę nieinwazyjną, gwarantującą oczyszczenie bez naruszania warstw spieku cegły tzn. suchą metodą mechaniczną, ścierną – gumowanie (Le Gommage);
- oczyszczenie cegieł z zabrudzeń zaciekami farby olejnej wykonać metodą chemiczną (np. przy pomocy preparatu Remosol firmy Inco);
- oczyszczenie cegły z zabrudzeń zaprawą cementową wykonać metodą mechaniczną.

W miejscach, w których nie można zastosować metody ściernej lub nie daje ona zadowalającego efektu należy zastosować alternatywne sposoby czyszczenia:

- przegrzaną czystą parę wodną;
- preparaty chemiczne (bez aktywnego chloru) zawierające środki powierzchniowo czynne, (np. Schmutzlöser firmy Remmers lub równoważne środki) i ewentualnie substancje czynne o odczynie lekko kwaśnym zawierające fluorek amonu (typu Fassadenreiniger-Paste firmy Remmers lub alternatywne), środki do usuwania powłok malarskich (np. AGE f-my Remmers, KEIM Dispersionsentferner lub równoważne) w połączeniu ze strumieniem pary wodnej. Zakres stosowania metody czyszczenia parą wodną oraz preparatów chemicznych musi być minimalny ze względu na konieczność ograniczenia użycia wody (w przypadku preparatów chemicznych koniecznej do ich spłukiwania). Należy ściśle przestrzegać zaleceń producentów preparatów dotyczących wszelkich parametrów pracy.
- inne metody w porozumieniu i przy akceptacji organu nadzoru konserwatorskiego

b) Usunięcie wtórnych uzupełnień (wykonanych na bazie zaprawy cementowej), oraz elementów mocno uszkodzonych cegieł.

c) Wzmacnianie podłoża:

Użyć rozpuszczalnikowego preparatu na bazie poliakrylanów w rozcieńczalniku organicznym (np. StoPrim Grundex) o bardzo dobrej penetracji i wzmocnieniu podłoża, stosowanego do wszelkich tynków lub cegły. Rozcieńczać preparatem (np. StoFluid AF 1:1, lub 1:2), który nie hydrofobizuje powierzchni.

d) Dezynfekcja:

Użyć specjalnego preparatu usuwającego zniszczenia biologiczne i dezynfekującego podłoże (np. StoPrim Fungal).

e) Zmywanie starych powłok:

Użyć specjalnego, wodorozcieńczalnego preparatu do usuwania starych warstw farb emulsyjnych (np. Sto Fassadenabbeizer).

f) Przekrycie stabilnych rys:

Zastosować silikatową, fabrycznie barwioną warstwę szczepną z wypełniaczami o zdolnościach przekrywania stabilnych rys skurczowych; również jako końcową powłokę scalającą przy pozostawieniu starych, nośnych tynków bez konieczności dodatkowego szpachlowania powierzchni (np. StoPrep Miral)

g) Rysy konstrukcyjne:

Opierając się na wytycznych Instrukcji WTA 2-4-94 należy zastosować sprawdzoną w praktyce najprostszą i najtańszą metodę przeprowadzenia takich rys w fugę dylatacyjną – dzięki czemu nadal pracująca rysa nie będzie przechodziła na lico ściany. Do wykonania prac zastosować grunt na bazie mikroemulsji silikonowej, hydrofobizujący poszerzoną szczelinę – rysę (np. StoPrim Micro). Rysę wypełnić specjalną trwale elastyczną spoiną do wypełniania rys konstrukcyjnych w technologii napraw metodą fugi dylatacyjnej (np. Sto-Rissfullerfein).

h) Prace murarskie:

Mając na uwadze, iż stare zaprawy były przygotowywane głównie w o parciu o wapno z dodatkami – i w wielu miejscach zarówno cegła jak i zaprawy będą miały wysoką nasiąkliwość przy stosunkowo niedużej wytrzymałości mechanicznej, do tych parametrów należy dostosować większość zapraw, aby uniknąć późniejszych zniszczeń i spękań cegieł wraz z wykwitami.

Do prac murarskich użyć gotowej mieszanki wapienno-trasowej głównie do prac murarskich, o bardzo niskiej alkaliczności (praktycznie brak ryzyka wprowadzenia soli w mur), małym skurczu i dużej zdolności zatrzymywania wody zarobowej, koniecznej przy nasiąkliwych ceglach (np. Trass-Werksteinmörtel), o wytrzymałości ok. 6 MPa.

Cegłę i elementy ceramiczne do uzupełnień stosować dobrane do istniejących pod względem właściwości wytrzymałościowych, koloru i spieku. Stosowane cegły winny spełniać wymogi normy PN-73/B-12011.

i) Zabezpieczenie muru:

Przeprowadzić za pomocą głęboko penetrującego środka rozpuszczalnikowego na bazie poliakrylanów do powierzchniowego wzmocnienia powierzchniowo osłabionych cegieł (np. StoPrim Grundex). Stosować rozpuszczalnik na bazie benzyny lakowej do rozcieńczania (np. StoPrim Divers) lub przy wzmacnianiu podłoża w stosunku 1:1 (np. StoPrim Grundex). Stosować gotowy preparat do hydrofobizacji na bazie mieszaniny silanów i siloksanów w rozpuszczalniku organicznym (Fassadenschutz BS 290) oraz gotowych preparatów do usuwania grzybów, mchów i zanieczyszczeń (np. StoPrim Fungal)

j) Scalanie kolorystyczne:

Stosować cegłę z epoki, dobraną kolorystycznie do istniejącego muru. W przypadku braku możliwości stosować specjalną krzemooorganiczną farbę bez bieli tytanowej do dekoracyjnych laserunków oraz do scalenia kolorystycznego różnic poszczególnych fragmentów cegieł w murze (np. StoSilco Color ohne Titan).

3) Rysy konstrukcyjne:

Rysy niewymagające klamrowania, należy pogłębić i poszerzyć, czynność tę wykonać przed operacją gruntowania wzmacniającego, a następnie wypełnić specjalną trwale elastyczną spoiną do wypełniania rys konstrukcyjnych w technologii napraw metodą fugi dylatacyjnej, (np. Sto-Rissfuller fein),

Rysy wymagające klamrowania, należy w miejscach ich występowania oraz pęknięć konstrukcyjnych, zastosować technologię scalania zabytkowych konstrukcji murowych prętami stalowymi firmy HELIFIX –

w załączeniu wytyczne wykonania zszycia ścian tą technologią. Można zastosować każdą inną technologię o podobnych parametrach i wykonywać te prace pod nadzorem doradców technicznych tych firm.

4) Cokół granitowy:

- a) Czyszczenie granitowego cokołu poprzez piaskowanie urządzeniem ciśnieniowym przy użyciu strumienia gorącej wody;
- b) Naprawa żywicami epoksydowymi z dodatkami mączki kamiennej spękań i ubytków w materiale;
- c) Impregnacja oczyszczonego granitu środkiem zabezpieczającym powierzchniowo (np. Funcosil OW firmy Remmers średnie zużycie 0,5 l/m²) lub materiałem równoważnym innego producenta.

5) Piaskowiec (portal, kolumny portalu, rzeźby)

- a) oczyszczenie powierzchni kamienia poprzez mycie parą wodną pod ciśnieniem, wspomaganie chemicznym zmiękczeniem nawarstwień poprzez okłady z preparatu na bazie kwasu fluorowodorowego czy fluorowodoru amonu, (np. Alkutex Fassadenreiniger-Paste firmy Remmers).
- b) mechaniczne, ręczne doczyszczenie powierzchni kamienia przy użyciu narzędzi konserwatorskich. Usunięcie wszelkich wtórnych uzupełnień.
- c) przeprowadzenie zabiegu dezynfekcji mikrobiologicznej poprzez spryskanie suchego kamienia 1% roztworem alkoholowym (np. preparatem Lichenicida 264 firmy Bresciani)

- d) wykonanie zabiegu impregnacji wzmacniającej piaskowiec hydrofilnym preparatem opartym na estrach kwasu krzemowego (np. KSE OH firmy Remmers)
- e) uzupełnienie ubytków piaskowca pigmentową zaprawą przygotowywaną indywidualnie na bazie wapna trasowego, cementu portlandzkiego białego oraz piasku kwarcowego o frakcji dostosowanej do piaskowca podbarwianą na kolor piaskowca sypkimi pigmentami lub zastosowanie zaprawy mineralnej służącej do napraw kamieni porowatych (np. Remmers czy Optolith)
- f) mechaniczne obrobienie uzupełnień poprzez szlifowanie, cyzelowanie oraz nadanie odpowiedniej faktury.
- g) scalenie kolorystyczne uzupełnień z kamieniem poprzez rozmalowanie krzemianowymi, laserunkowymi farbami do kamienia (np. Restauro Lasur firmy Keim, rozcieńczany Restauro Lasur Fixativ)
- h) hydrofobizacja preparatem krzemoorganicznym (np. Funcosil SNL firmy Remmers)

6) Kolumny

- a) analiza pozostałości powłok malarskich w kolorze ceglanym. Ustalenie czy są one pierwotne, być może występują na późniejszych uzupełnieniach i dostosowanie postępowania zgodnie z ustaleniami.
- b) oczyszczenie powierzchni kolumn poprzez mycie parą wodną pod ciśnieniem ewentualnie wspomaganie chemicznym zmękczeniem nawarstwień środkami powierzchniowo-czynnymi.
- c) w razie konieczności mechaniczne, ręczne doczyszczenie powierzchni kolumn przy użyciu narzędzi konserwatorskich.
- d) przeprowadzenie zabiegu dezynfekcji mikrobiologicznej poprzez spryskanie suchego kamienia 1% roztworem alkoholowym (np. preparatem Lichenicida 264 firmy Bresciani)
- e) wykonanie zabiegu impregnacji wzmacniającej w miejscach osłabionych hydrofilnym preparatem opartym na estrach kwasu krzemowego (np. KSE OH firmy Remmers)
- f) demontaż kolumn odchylonych od pionu czy wypchniętych modułów kolumn i ich właściwy montaż
- g) demontaż rozsadzonych partii trzonów kolumn, antykorozyjne zabezpieczenie zbrojeń oraz montaż przy użyciu klejów do kamienia.
- h) uzupełnienie ubytków pigmentową zaprawą przygotowywaną indywidualnie na bazie wapna trasowego, cementu portlandzkiego białego oraz piasku kwarcowego o frakcji dostosowanej do piaskowca podbarwianą na kolor lokalny sypkimi pigmentami lub zastosowanie zaprawy mineralnej służącej do napraw kamieni porowatych (np. Remmers czy Optolith). W przypadku większych uzupełnień należy zastosować zbrojenia z niekorodujących prętów.
- i) mechaniczne obrobienie uzupełnień poprzez szlifowanie, cyzelowanie oraz nadanie odpowiedniej faktury.
- j) w przypadku ustalenia, iż kolumny nie były pierwotnie malowane scalenie kolorystyczne uzupełnień z oryginalną powierzchnią poprzez rozmalowanie krzemianowymi, laserunkowymi farbami (np. Restauro Lasur firmy Keim rozcieńczanych Restauro Lasur Fixativ). W przypadku malowania ich na kolor ceramiki także zaleca się użyć krzemianowych, laserunkowych farb (np. Restauro Lasur firmy Keim rozcieńczanych Restauro Lasur Fixativ)
- k) hydrofobizacja preparatem krzemoorganicznym (np. Funcosil SNL firmy Remmers)

7) Maswerkowe elementy z zaprawy w obrębie wieży

- a) oczyszczenie powierzchni zapraw z zabrudzeń atmosferycznych metodą hydrodynamiczną - parą wodną pod ciśnieniem.
- b) wykonanie dezynfekcji w miejscach porastanych lub narażonych na porastanie przez mikroorganizmy poprzez spryskanie preparatem biobójczym.
- c) wykonanie impregnacji wzmacniającej zapraw w miejscach jej osłabienia.
- d) naprawa ubytków zaprawami mineralnymi dostosowanymi do oryginalnych.
- e) ujednolicenie i reprofilacja powierzchni poprzez nałożenie mineralnej, drobnoziarnistej szpachli wykończeniowej do zabytkowych powierzchni (np. Capalith Fassadenspachtel P

firmy Caparol czy zaprawami KEIM Universalputz-fein czy Zaprawa Sztukatorska Wierchnia – Optosan Stuckofein firmy Optolith)

- f) opracowanie kolorystyczne w kolorze ustalonym na podstawie badań stratygraficznych na etapie wykonawczym, po ustawieniu rusztowań (ustalić, czy elementy te były malowane w kolorze cegły aby ją imitować lub były pozostawione w kolorze naturalnego tynku, kolorystykę uzgodnić z wojewódzkim urzędem ochrony zabytków w Zielonej Górze). Zaleca się zastosowanie farb krzemianowych laserunkowych (np. KEIM Restaurolasur)

14. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego:

Szerokość kościoła	17,00 m
Długość	40,00 m
Powierzchnia zabudowy	476,0 m ²
Wysokość w kalenicy	17,65 m
Wysokość wieży	35,11 m
Ilość kondygnacji	I (korpus), III (wieża)

15. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia obiektu budowlanego:

Budynek, ze względu na zabytkowy charakter obiektu, lokalizację na wzniesieniu i podpiwniczenie w części prezbiterium, należy zaliczyć do trzeciej kategorii geotechnicznej. Uwzględniono stan podłoża gruntowego ocenionego pośrednio na podstawie stanu murów przyziemia i sklepień ceglanych nadproży okiennych i drzwiowych.

Konieczne roboty budowlane, wynikające z planowanego remontu elewacji obiektu, nie zmieniają kategorii geotechnicznej obiektu. W związku z powyższym brak jest obowiązku i konieczności wykonywania geotechnicznych badań podłoża gruntowego dla planowanego zakresu inwestycji.

W świetle § 206 ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, dla przedmiotowego obiektu nie jest wymagane sporządzenie ekspertyzy technicznej stanu konstrukcji i elementów budynku, z uwzględnieniem stanu podłoża gruntowego, opracowanie której konieczne jest w przypadku rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania budynku ekspertyzą techniczną. Obowiązek ten nie dotyczy remontu i konserwacji obiektu budowlanego, co jest przedmiotem niniejszego opracowania.

16. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych w przypadku zamierzenia budowlanego dotyczącego budynku:

Obiekt nie posiada typowych lokali użytkowych. Jako obiekt sakralny posiada nawet główną przeznaczoną do nabożeństw, kruchtę w wieży oraz zakrystię po bokach prezbiterium. W podpiwniczeniu znajduje się krypta.

17. Liczba lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych - w przypadku zamierzenia budowlanego dotyczącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego:

Nie dotyczy.

18. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne:

Obiekt dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego. Planowany zakres robót budowlanych nie zmienia warunków w analizowanym zakresie.

19. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie:

19.1. Zapotrzebowanie i jakość wody oraz ilość, jakość i sposób odprowadzania ścieków oraz wód opadowych:

Obiekt sakralny nie posiada instalacji wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Wody opadowe z połąci dachowych odprowadzane za pośrednictwem rynien wiszących z blachy ocynkowanej oraz rur spustowych z PCV, powierzchniowo na teren nieruchomości. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

19.2. Emisja zanieczyszczeń gazowych, zapachów, pyłowych i płynnych, ilość i zasięg rozprzestrzeniania się:

Obiekt sakralny nie posiada instalacji gazowej i kanałów dymowych lub spalinowych. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

19.3. Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów:

W ramach działalności obiektu sakralnego powstają odpady bytowe w minimalnej ilości, związanej wyłącznie z działalnością sakralną. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

19.4. Właściwości akustyczne oraz emisja drgań, a także promieniowanie jonizujące, pola elektromagnetyczne i inne zakłócenia, parametry tych czynników i zasięg ich rozprzestrzeniania się:

Obiekt sakralny wyposażony w instalację elektryczną, której pole elektromagnetyczne nie przekracza norm wskazanych w obowiązujących przepisach prawa i normach. Na wieży zainstalowana instalacja teletechniczna w postaci nadajników telefonii komórkowej i bezprzewodowej sieci internetowej. Zastosowane instalacje radiokomunikacyjne nie emitują pól elektromagnetycznych oraz nie wytwarzają mocy promieniowania izotropowego, wyznaczonej dla pojedynczej anteny przekraczającej wartości określone w §2 i §3 rozporządzenia Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.) Na wieży kościoła zainstalowany jest dzwon, którego uruchomienie wywołuje powstanie fal akustycznych i emisji drgań, które z uwagi na ich okolicznościowy charakter pozostają bez większego wpływu na obiekt i sąsiednie nieruchomości. Obiekt nie zawiera urządzeń i instalacji wytwarzających promieniowanie jonizujące i izotopowe. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

19.5. Wpływ obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne:

Obiekt sakralny pozostaje bez wpływu na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

20. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło:

Obiekt sakralny z uwagi na zabytkowy charakter nie jest wyposażony w żadne źródło zaopatrujące budynek w ciepło. Energia elektryczna dostarczana jest z sieci gminnej. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

21. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej:

Obiekt sakralny z uwagi na zabytkowy charakter nie jest wyposażony w żadne źródło zaopatrujące budynek w ciepło, tym samym nie posiada urządzeń regulujących temperaturę. Planowany zakres robót nie wprowadza żadnych zmian w tym zakresie.

22. Informacja o zasadniczych elementach wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem:

Obiekt sakralny z uwagi na zabytkowy charakter wyposażony jest wyłącznie w instalację elektroenergetyczną przeznaczoną do zasilania oświetlenia, instalacji audiowizualnej oraz mechanizmu wprawiającego w ruch dzwon, na potrzeby prowadzonej działalności sakralnej. Dodatkowo instalacja elektroenergetyczna zasila instalacje i urządzenia teletechniczne stacji nadajników sieci komórkowej i internetu bezprzewodowego.

23. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej:

23.1. Grupa wysokości:

Budynek zaliczono do budynków niskich (W) o trzech kondygnacjach.

23.2. Podział obiektu na strefy pożarowe i kategorie zagrożenia:

Budynek stanowi jedną strefę pożarową ZL I. Wielkość strefy pożarowej nie przekracza dopuszczalnych wielkości.

23.3. Klasa odporności pożarowej budynku:

Budynek zalicza się do budynków wysokich. Strefa pożarowa ZL I zaliczana do klasy odporności pożarowej „C”.

23.4. Oddzielenia przeciwpożarowe:

Nie przewiduje się wykonania oddzielen przeciwpożarowych.

23.5. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych:

Brak pomieszczeń zagrożonych wybuchem oraz przestrzeni zewnętrznych zagrożonych wybuchem.

23.6. Drogi ewakuacyjne:

Wyjście ewakuacyjne z pomieszczeń bezpośrednio na zewnątrz budynku: poprzez kruchnę w wieży kościoła oraz zakrystie od strony wschodniej. Długości dojsć ewakuacyjnych nie przekraczają wartości granicznych.

23.7. Klasa odporności ogniowej oraz stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych:

Część obiektu zaliczono do klasy „C” odporności pożarowej. Dla klasy „C” odporności pożarowej wszystkie elementy głównej konstrukcji nośnej powinny spełniać wymagania odporności ogniowej i być nierozprzestrzeniające ognia.

- Główna konstrukcja nośna – R 60 + NRO
- Konstrukcja dachu – R15 + NRO
- Strop REI 60+ NRO
- Ściany zewnętrzne – EI 30 + NRO
- Ściany wewnętrzne - EI 15 +NRO
- Przekrycie dachu – RE 15 + NRO

Obecnie budynek nie spełnia wymagań odporności pożarowej. Niniejsze opracowanie nie dotyczy zabezpieczenia budynku pod względem przepisów przeciwpożarowych.

23.8. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych (elektroenergetycznej, odgromowej, itp.):

Obiekt wyposażony jest w:

- instalację odgromową – istniejącą - sprawna
- instalację elektryczną – istniejącą - sprawna.

23.9. Zewnętrzne zabezpieczenia przeciwpożarowe:

Budynek usytuowany w sposób zapewniający możliwość swobodnego dojazdu wozów bojowych straży pożarnej. Pobór wody do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewniają istniejące hydranty zlokalizowane w sąsiedztwie nieruchomości w odległości mniejszej niż 75 m od budynku.

24. Informacja o zgodzie na odstępstwo, o którym mowa w art. 9 ustawy Prawo budowlane, lub o zgodzie udzielonej w postanowieniu, o którym mowa w art. 6a ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej:

Zakres planowanych robót budowlanych nie wymaga uzyskania zgody na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych o którym mowa w art. 9 ustawy Prawo budowlane oraz art. 6a ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Zamierzenie inwestycyjne projektowane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając poszanowanie występujących w zasięgu oddziaływania uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym w zakresie ochrony środowiska, a także spełnia wymagania, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy Prawo Budowlane w zakresie opracowanej dokumentacji projektowej.

opracował:

mgr inż. arch. Paweł Sierakowski

**upr. budowlane nr upr. nr 87/Sz/86 do proj.
w spec. architektonicznej w zakresie pełnym**

III. CZĘŚĆ RYSUNKOWA I FOTOGRAFICZNA

DOKUMENTACJA ZDJĘCIOWA

Fot. 1 Ubytki cegły w obrębie blendy w wieży.

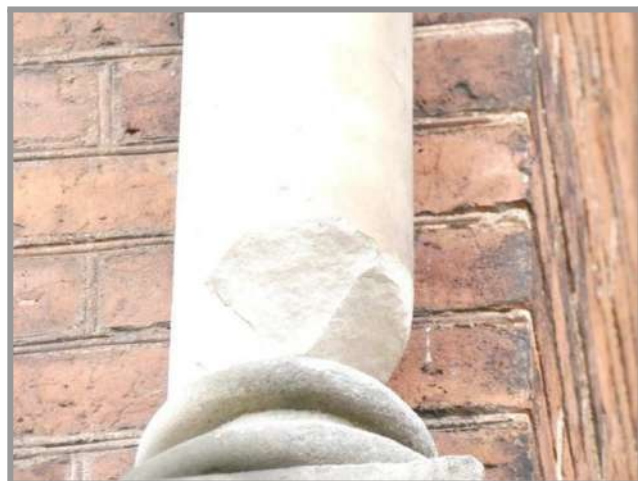
Fot. 2 Wypłukane spoiny, obluzowane cegły, wtórne uzupełnienia i spoiny w obrębie wieży.

Fot. 3 Zbliżenie na pęknięcie w obrębie wieżyczki na wieży.

Fot. 4 Zbliżenie na spękania w obrębie kolumny.

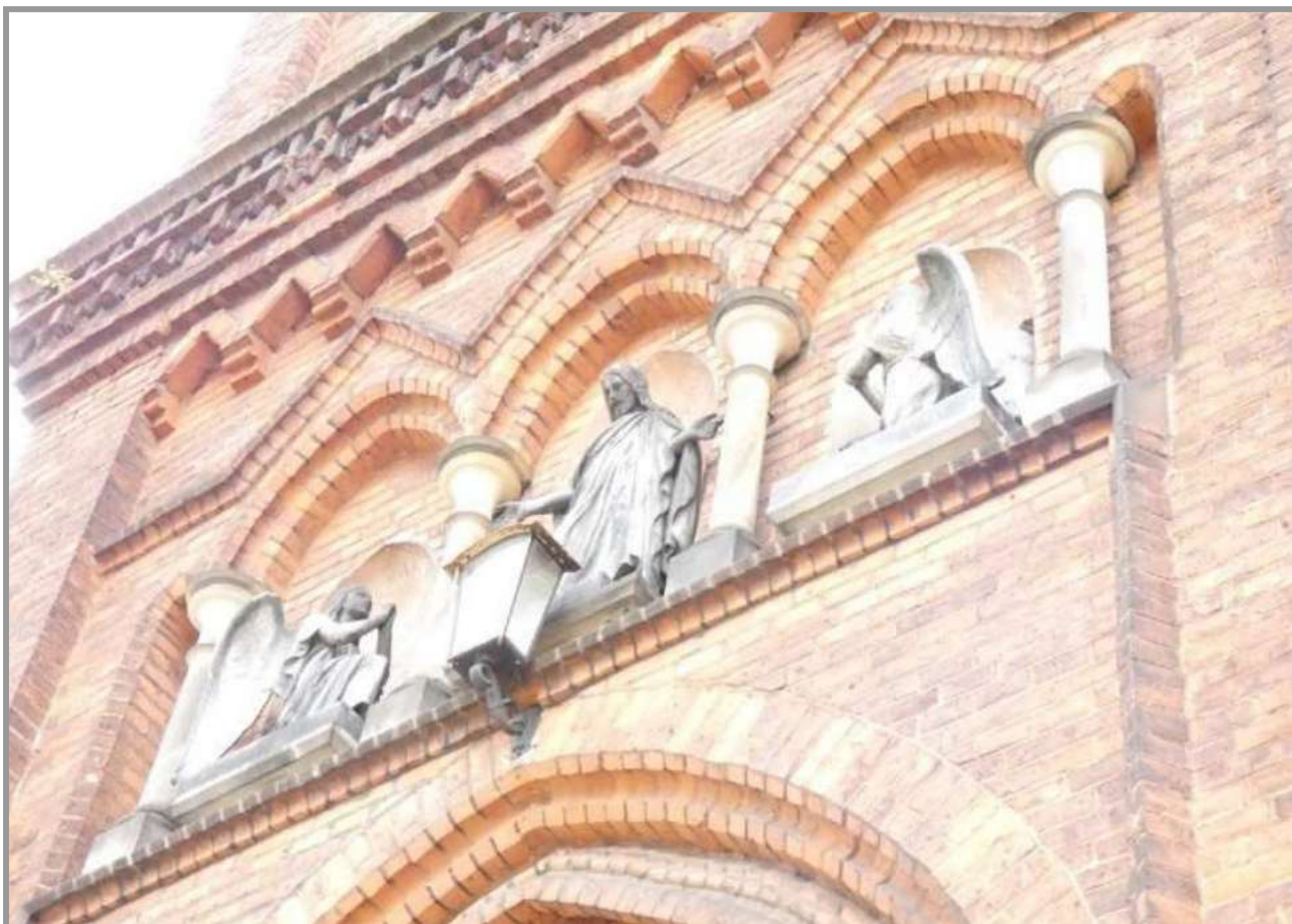
Fot. 5 Zbliżenie na ubytek w trzonie kolumny.

Fot. 6 Rozpojenie struktury do spięcia lub przemurowania

Fot. 7 Krenelaż w obrębie wieży z silnie zniszczoną spoiną oraz porostem mikroorganizmów i roślinności wyższej

Fot. 8 Zabrudzenia rzeźby nad portalem. Widoczne zabrudzenia.

Fot. 9 Zabrudzenia kapiteli kolumn portalu

Fot. 10 Dolne partie portalu. Stolarka drzwiowa po renowacji

Fot. 11 i Fot. 12 Kapitele kolumn z widocznymi pozostałościami powłok malarskich w kolorze ceramiki.

Fot. 13 Wieża przed konserwacją. Widoczne zabrudzenia lica ceglanego skumulowane na elementach poziomych.

Fot. 14 Ubytek powstały w wyniku korozji i metalowy pręt w trzonie kolumny prezbiterium

Fot. 15 Ubytki i wtórna spoina zwieńczenie przypory